

Dvacet let eura v evropských peněženkách

Brusel 1. ledna 2022

Před dvaceti lety, 1. ledna 2002, vyměnilo dvanáct zemí EU své národní bankovky a mince za euro a provedlo tak největší výměnu platidel v historii. Během uplynulých dvou desetiletí přispělo euro ke stabilitě, konkurenceschopnosti a prosperitě evropských ekonomik. Především však zlepšilo život občanů a usnadnilo podnikání v celé Evropě i mimo ni. Díky euru je pro lidi mnohem snazší spořit, investovat, cestovat a podnikat.

Euro je symbolem integrace EU a její identity. Dnes jím platí více než 340 milionů lidí v devatenácti zemích EU a v oběhu je 27,6 miliardy eurobankovek v hodnotě přibližně 1,5 bilionu eur. Euro je v současnosti po americkém dolaru druhou nejpoužívanější měnou na světě.

I v době, kdy si EU připomíná dvacáté výročí eura, dále pracuje na tom, aby posílila jeho mezinárodní úlohu a přizpůsobila ho novým výzvám, včetně rychlé digitalizace hospodářství a rozvoje virtuálních měn. Digitální euro jako doplněk hotovosti by podpořilo vysoce integrované odvětví plateb a nabídlo by spotřebitelům i podnikům větší možnosti.

Předsedkyně Evropské komise Ursula **von der Leyenová** prohlásila: *„Již dvacet let můžeme my, evropští občané, nosit v peněžence kousek Evropy. Euro není jen jednou z nejsilnějších měn na světě. Je především symbolem evropské jednoty. Eurobankovky mají na jedné straně most a na druhé bránu – a přesně to euro představuje. Euro je také měnou budoucnosti a v nadcházejících letech se stane i měnou digitální. Odráží rovněž naše hodnoty. Svět, ve kterém chceme žít. Je globální měnou pro udržitelné investice. Na to můžeme být všichni hrdí.“*

Předseda Evropského parlamentu David Sassoli uvedl: *„Euro je ztělesněním ambiciózního politického projektu s cílem podporovat mír a integraci v Evropské unii. Zároveň je však podmínkou pro ochranu a oživení evropského hospodářského, sociálního a politického modelu tváří v tvář proměňám naší doby. Euro je symbol, který naplňuje historickou politickou vizi, pradávnu vizi sjednoceného kontinentu s jednotnou měnou na jednotném trhu.“*

Předseda Evropské rady Charles Michel řekl: *„Euro urazilo dlouhý kus cesty – jedná se o skutečný evropský úspěch. Řekl bych dokonce, že euro se stalo naší součástí. Toho, jak coby Evropané vnímáme sami sebe. Součástí našeho smýšlení. A součástí našeho evropského ducha. Euro patří nám všem, všem evropským občanům. Jeho úspěchy se však neomezují jen na prostor uvnitř EU. Získalo si pevné postavení také na mezinárodní scéně. Navzdory krizím euro prokázalo svou odolnost – je symbolem evropské jednoty a stability. A nejvíce se to projevilo právě během pandemie COVID-19. Euro tvoří základ naší stability. Je stabilní hodnotou Unie. Představuje rovněž zdroj oživení. Umožňuje plně využít potenciál udržitelného rozvoje, kvalitních pracovních míst a inovací.“*

Prezidentka Evropské centrální banky Christine Lagardeová se vyjádřila takto: *„Euro, které držíme v rukou, se stalo majákem stability a spolehlivosti na celém světě. Získalo si důvěru stovek milionů Evropanů, kteří jej každodenně používají. Je druhou největší mezinárodní měnou na světě. Jako prezidentka Evropské centrální banky se zavazují, že budeme i nadále usilovně pracovat na udržení cenové stability. Kromě toho mohu slíbit, že vylepšíme vzhled našich bankovek a že jim dodáme také digitální rozměr.“*

Předseda Euroskupiny Paschal Donohoe doplnil: *„Při řešení velkých hospodářských výzev euro obstálo. Zejména naše reakce na pandemii COVID-19 prokázala, že díky sdílenému euru dokážeme společně více, než čeho bychom byli schopni jednotlivě. Za uplynulých dvacet let euro upevnilo své základy. Nyní musíme na těchto základech stavět a vytvořit z eura globální měnu pro přechod k budoucnosti s nižšími emisemi uhlíku.“*

Dlouhá cesta

Od prvních diskusí o hospodářské a měnové unii na konci 60. let 20. století euro urazilo dlouhou cestu. Ke konkrétním krokům směřujícím k jednotné měně přistoupil poprvé Delorsův výbor v roce 1988. Rozhodující okamžik v přechodu na euro představoval rok 1992 s Maastrichtskou smlouvou, neboť vedoucí političtí představitelé tehdy podepsali kritéria, která musí členské státy pro přijetí

jednotné měny splnit. O dva roky později byl ve Frankfurtu založen Evropský měnový institut (EMI), který připravil půdu pro vznik Evropské centrální banky (ECB), jež měla převzít odpovědnost za měnovou politiku v eurozóně. Banka začala fungovat 1. června 1998.

V roce 1999 bylo euro v jedenácti členských státech zavedeno jako účetní měna na finančních trzích a používalo se pro elektronické platby. A konečně 1. ledna 2002 Belgie, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko a Španělsko vyměnily své národní bankovky a mince za eura. V roce 2007 se k eurozóně připojilo Slovinsko, které pak následovaly Kypr a Malta (2008), Slovensko (2009), Estonsko (2011), Lotyšsko (2014) a Litva (2015). V současné době se na vstup do eurozóny připravuje Chorvatsko, které by tak mělo učinit 1. ledna 2023, pokud splní všechna konvergenční kritéria.

Dvacet let výhod pro občany i podniky

Euro přineslo Evropě – a zejména jejím občanům a podnikům – řadu výhod. Jednotná měna pomáhá udržovat stabilní ceny a chrání ekonomiky eurozóny před volatilitou směnných kurzů. Díky tomu je pro Evropany, kteří si chtějí koupit nemovitost, pro podniky i pro vlády snazší půjčovat si peníze a roste obchod v rámci Evropy i mimo ni. S eurem také odpadla nutnost směňovat peníze a snížily se náklady na jejich převod, takže cestování i stěhování do jiné země za práci či studiem nebo na důchod je nyní jednodušší.

Velká většina Evropanů jednotnou měnu podporuje. Podle nejnovějšího průzkumu Eurobarometr zastává 78 % občanů v celé eurozóně názor, že euro je pro EU prospěšné.

Větší mezinárodní úloha

Euro je druhou nejvýznamnější měnou mezinárodního měnového systému. Díky své stabilitě a důvěryhodnosti se stalo mezinárodní fakturační měnou, uchovatelem hodnoty a rezervní měnou, přičemž tvoří přibližně 20 % devizových rezerv. Eurem se platí nebo je na ně navázaná místní měna v dalších šedesáti zemích a územích na světě, v nichž žije zhruba 175 milionů lidí. Dnes se euro používá pro téměř 40 % globálních přeshraničních plateb a pro více než polovinu vývozu EU.

Od celosvětové finanční krize v roce 2008 a následné krize státního dluhu pokračuje EU v posilování a prohlubování hospodářské a měnové unie. Bezprecedentní plán EU na podporu oživení NextGenerationEU dále zlepší hospodářskou odolnost eurozóny a posílí hospodářskou konvergenci. Emise vysoce kvalitních dluhopisů v rámci nástroje NextGenerationEU dodá kapitálovým trhům EU značnou hloubku a likviditu, takže budou – stejně jako euro – atraktivnější pro investory. Euro je nyní také hlavní měnou zelených investic: polovina světových zelených dluhopisů je denominována v eurech a tento podíl se dále zvyšuje díky novým zeleným dluhopisům vydaným na financování NextGenerationEU.

V zájmu dalšího rozvoje mezinárodní úlohy eura zahájila Komise informační iniciativy, které mají podporovat investice denominované v eurech, usnadnit používání eura jako fakturační a denominační měny a vést k lepšímu pochopení překážek, jež brání jeho širšímu používání. Tato informační činnost bude mít podobu dialogů, pracovních setkání a průzkumů s účastí veřejného i soukromého sektoru, finančních regulačních agentur a institucionálních investorů v regionálních i globálních partnerských zemích EU.

Další informace

[Více informací o euru u příležitosti 20. výročí jeho zavedení](#)

IP/21/7081

Kontaktní osoby:

[Balazs UJVARI](#) (+32 2 295 45 78)

Pro veřejnost: služba [Europe Direct](#), tel [00 800 67 89 10 11](#) nebo [e-mail](#)